

Sygnatura akt I C 406/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

O., dnia 14 maja 2018 r.

Sąd Rejonowy w Obornikach I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: Asesor Sądowy Tomasz Vogt- Kostecki

Protokolant: Małgorzata Pyssa

po rozpoznaniu w dniu 14 maja 2018 r. w Obornikach

sprawy z powództwa (...) SA

przeciwko J. K.

o zapłatę

oddala powództwo.

Asesor Sądowy Tomasz Vogt- Kostecki

UZASADNIENIE

Pozwem nadanym do Tutejszego Sądu w dniu 27-01-2017 r. powód, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika będącego adwokatem, wniósł o zasądzenie od pozwanego J. K. kwoty 8 527, 30 zł wraz z umownymi odsetkami za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek umownych za opóźnienie od dnia 16-11-2016 r. do dnia zapłaty. W uzasadnieniu wskazał, że jest w posiadaniu weksla z dnia 18-07-2016 r. podpisanego przez pozwanego, z którego to wynika, że pozwany zobowiązał się do zapłaty w dniu 15-11-2016 r. kwoty wskazanej w wekslu w wysokości 8 527, 30 zł. Powód wezwał pozwanego do wykupu weksla, jednak do dnia wniesienia pozwu powód nie odnotował żadnej wpłaty. W zakresie wysokości odsetek powód wskazał, że wynikają one z umowy. Do pozwu załączył weksel oraz pismo skierowane do pozwanego z dnia 16-10-2016 r. zatytułowane „wypowiedzenie umowy pożyczki”.

Zarządzeniem z dnia 09-02-2017 r. Sąd stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i skierował sprawę na posiedzenie niejawne celem rozważenia wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Referendarz sądowy wezwał powoda do załączenia umowy, z której wynika wysokość odsetek dochodzonych pozwem. Powód nie przedłożył umowy o którą został wezwany, a z której wynikałaby treść stosunku podstawowego łączącego strony. Referendarz sądowy stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i sprawa została skierowana na rozprawę.

W odpowiedzi na pozew pozwany wskazał, że chciałby zwrócić się do Sądu z możliwością ponownej spłaty swojego zobowiązania, nie wskazując jakiej umowy zobowiązanie dotyczy. Oświadczył, że zwracał się z prośbą do firmy (...) o zgodę na spłatę i taką zgodę otrzymał, ale następnie z uwagi na to, iż wskazał, że przy zawieraniu umowy zawyżył wysokość zarobków, podał, że firma wypowiedziała mu umowę żądając spłaty całej kwoty. Wskazał, że chciałby spłacać zobowiązanie w stosunku do tej firmy w kwocie po 300 zł miesięcznie, gdyż nie może uiścić całości zobowiązania z uwagi na niskie zarobki. Do odpowiedzi dołączył pismo (...) S.A. dotyczące umowy pożyczki nr (...) z oświadczeniem wyrażającym pozwanemu zgodę na spłatę w kwocie po 300 zł miesięcznie oraz dowody wpłat na poczet umowy nr (...) od września 2017 r. do marca 2018 r. Przedłożył również pismo od (...) S.A. z dnia 19-12-2017, gdzie wskazano, iż wobec

naruszenia postanowień umowy (...) wszelkie roszczenia z niej wynikające zostały postawione w stan natychmiastowej wykonalności, a sprawa zostanie skierowana na drogę postępowania sądowego.

Na posiedzenie wyznaczone na rozprawę na dzień 14-05-2018 r. nie stawił się pozwany, jak również nie stawił się pełnomocnik powoda.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18-07-2016 r. powód wypełnił weksel in blanco, podpisany przez J. K. na kwotę 8 527, 30 zł i oznaczając termin wykupu weksla na dzień 15-11-2016 r.

dowód: weksel (k. 6, oryginał złożony w sejfie)

W dniu 16-10-2016 powód złożył oświadczenie skierowane do pozwanego w którym wskazał, że ze względu na poważne naruszenie postanowień umowy (...) zawartej w dniu 18-07-2016 r. polegające na niepłaceniu zobowiązań wynikających z umowy pożyczki wypowiada pozwanemu tę umowę z zachowaniem terminu 30 dni. Powód oświadczył, że wzywa pozwanego do zapłaty kwoty 8 527, 30 zł pod rygorem wystąpienia na drogę postępowania sądowego.

dowód: kserokopia pisma z dnia 16-10-2016 r. (k. 7)

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o przedłożone przez stronę powodową dokumenty. Dowodom z dokumentów Sąd dał wiarę w pełni, albowiem zostały sporządzone przez osoby do tego nieuprawnione, w zakresie ich kompetencji, a ani żadna ze stron, ani też Sąd z urzędu nie znaleźli podstaw by kwestionować ich wiarygodność. Jednocześnie należy jednoznacznie dokonać rozróżnienia między wiarygodnością dowodu, a jego przydatnością do czynienia ustaleń faktycznych w sprawie.

Sąd nie miał możliwości poczynienia szerszych ustaleń faktycznych, co do treści umowy z której wynikał stosunek podstawowy zabezpieczony przedłożonym do sprawy wekslem. Strona powodowa, pomimo, iż została wezwana do przedłożenia dokumentu z którego wynikałaby treść stosunku podstawowego, takiego dokumentu takiego nie przedłożyła.

Sąd zważył co następuje:

Stosownie do treści przepisu art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Stosownie do treści § 2 cytowanego przepisu umowa pożyczki, której wartość przekracza 1000 zł, wymaga zachowania formy dokumentowej.

Umowa pożyczki może mieć charakter nieodpłatny (grzecznościowy) – i wtedy zbliża się swym charakterem do użyczenia – albo odpłatny. Jest tak wtedy, gdy dający zastrzegł **wynagrodzenie za korzystanie z kapitału** (...) (por. Kodeks cywilny. Komentarz, pod red. Jacka Gudowskiego, Zobowiązania, T. III cz. 2, wydanie 1., Warszawa 2013, s. 531).

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż weksel zabezpieczający umowę pożyczki o której mowa w piśmie z dnia 16-10-2016 r. nie jest źródłem zobowiązania o charakterze abstrakcyjnym z uwagi, na to, że nie został puszczony w obieg. Dopuszczalne jest zatem, podnoszenie zarzutów ze stosunku podstawowego, tj. dotyczącego stosunku zobowiązaniowego, które weksel zabezpieczał. Dopuszczalne jest również podniesienie zarzutu, że weksel in blanco został przez powoda wypełniony niezgodnie z postanowieniami umownymi. Jakkolwiek pozwany takich zarzutów w niniejszej sprawie nie zgłosił, to zauważyć należy, iż Sąd ma prawo – działając w tym zakresie z urzędu – do zbadania umowy będącej źródłem stosunku podstawowego, skora jej treść może być podstawą zarzutów strony. W szczególności dotyczy to możliwości badania przez Sąd czy umowa taka nie zawiera niedozwolonych postanowień umownych o których mowa w przepisie art. 385¹ § 1 k.p.c. i czy takie postanowienia nie są sprzeczne z dobrymi obyczajami i czy

nie naruszają rażąco interesów konsumenta. Z urzędu bowiem Sądowi wiadomo, że umowy pożyczki zawierane z konsumentami przez podmioty, które prowadzą działalność gospodarczą w zakresie udzielania osobom fizycznym pożyczek często kształtują postanowienia umowne, niebędące źródłem głównych świadczeń stron z naruszeniem przepisu art. 385¹ § 1 k.p.c. Postanowienia takie nierzadko zwiększają zakres świadczeń konsumentów względem przedsiębiorców z naruszeniem przepisów prawa. Sąd jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu (bez względu na zgłoszone przez stronę zarzuty w tym zakresie) abuzywność tego rodzaju postanowień umownych i stwierdzić, że nie mogą one stanowić źródła obowiązku świadczenia konsumenta wobec przedsiębiorcy. W ocenie Sądu nieprzedłożenie przez powoda umowy z której wynika stosunek podstawowy zabezpieczony wekslem z którego to powód wywodzi swe roszczenie, pomimo takiego wezwania, stanowi brak wykazania przez stronę powodową, że umowa łącząca strony nie zawiera niedozwolonych klauzul umownych (art. 6 k.c.). Podkreślenia wymaga, że jest to element, która strona powoda musi poddać weryfikacji, w przeciwnym razie narażając się na oddalenie powództwa. Niedopuszczalnym jest bowiem stan rzeczy w którym roszczenia mające swe źródła w niedozwolonych postanowieniach umownych, uzyskują drogą orzeczeń sądowych, swoistą legalizację, a następnie mogą być egzekwowane przy wykorzystaniu państwowych środków przymusu.

R. nieprzedłożenie przez stronę powodową umowy będącej źródłem stosunku podstawowego, zabezpieczonego wekslem stanowi brak wykazania, że roszczenie nie ma swojego w niedozwolonych postanowieniach umownych i skutkować musi oddaleniem powództwa. Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji wyroku na podstawie wyżej cytowanych przepisów.

Wszystkie koszty procesu wyłożył powód. W tej sytuacji, mając na uwadze treść art.98 k.p.c. oraz rozstrzygnięcie Sądu, zawieranie w wyroku orzeczenia w przedmiocie kosztów procesu należało uznać za zbędne.

O., dnia 15-06-2018 r.

Asesor sądowy Tomasz Vogt-Kostecki